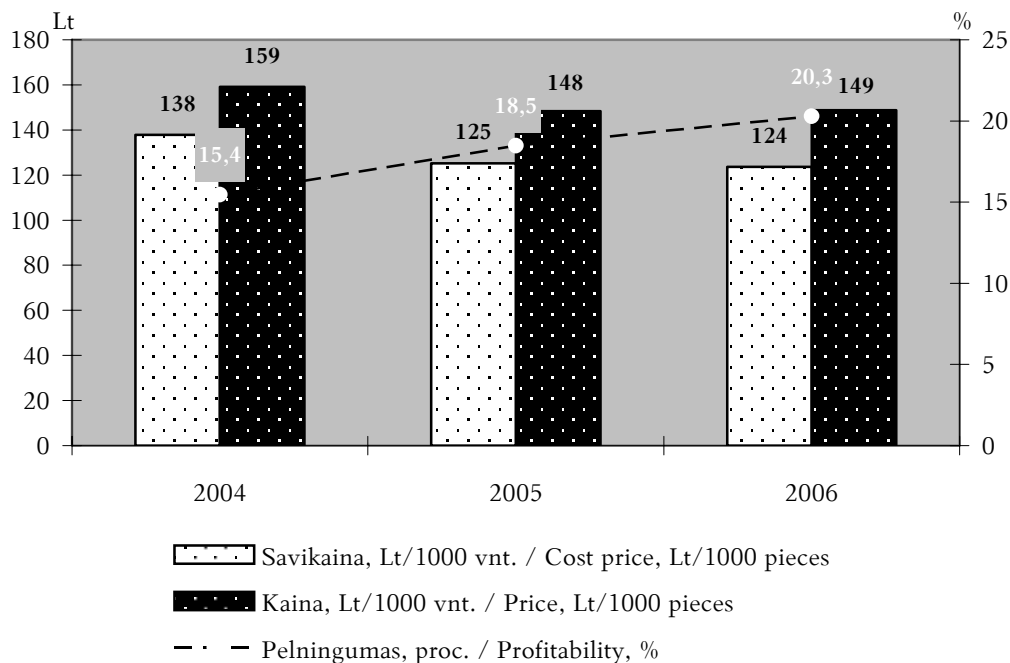

KIAUŠINIAI / EGGS

Nors įvairiose pasaulio vietose dar pasitaiko pranešimų apie paukščių ligų atvejus, kiaušinių rinkoje pakitimų nepastebima. Ši rinka toliau sparčiai ir sėkmingai plėtojama, duodama paukščių augintojams vis didesnę pelną (1 pav.).

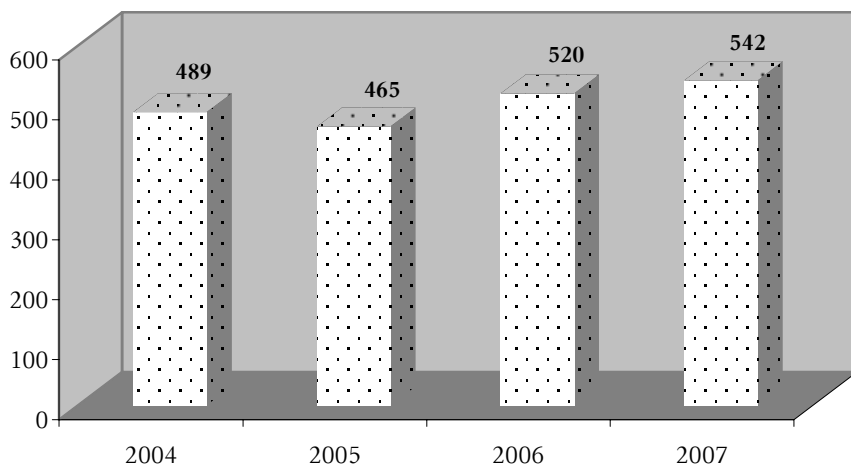
1 pav. Vidutinė kiaušinių savikaina, pardavimo kaina ir pelningumas Lietuvos paukštynuose ir ŽŪB 2004–2006 metais

Figure 1. Average cost price, sale price and profitability off eggs in poultry farms and agricultural companies in Lithuania in 2004–2006

Šaltinis: Žemės ūkio bendrovių ir įmonių metinių oficialiosios statistikos formų suvestinės.

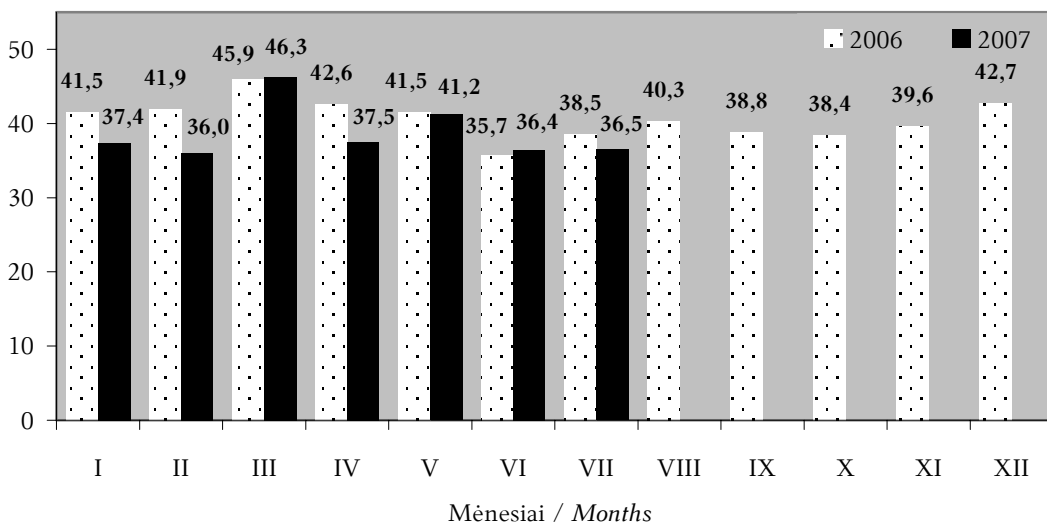
Vidaus rinka. Kiaušinių surinkimo apimtys Lietuvoje nuo 2005 metų auga. Per 2007 metų I pusmetį mūsų šalyje jų surinkta 4,2 proc. daugiau nei praėjusiais metais ir net 16,6 proc. – nei 2005-aisiais (2 pav.).

Kiaušinių gavybos apimtys didėjo, tačiau jų paklausa mažėjo. Pastaraisiais metais šių produktų superkama vis mažiau. Per 2007 metų sausio–liepos mėnesius Lietuvoje kiaušinių supirkta 5,7 proc. mažiau nei 2006-aisiais (3 pav.) ir 1,8 proc. – nei 2005-aisiais. Per pirmuosius 2007 metų septynis mėnesius mūsų šalyje supirkta tik 42,9 proc. surinktų kiaušinių, o prieš metus šis santykis siekė 47,4 proc., 2005-aisiais – 50,9 proc.

2 pav. Kiaušinių surinkimas Lietuvoje 2004–2007 metų I pusmetį, mln. vnt.
Figure 2. Production of eggs in Lithuania in the 1st half-year 2004–2007, mill. pieces

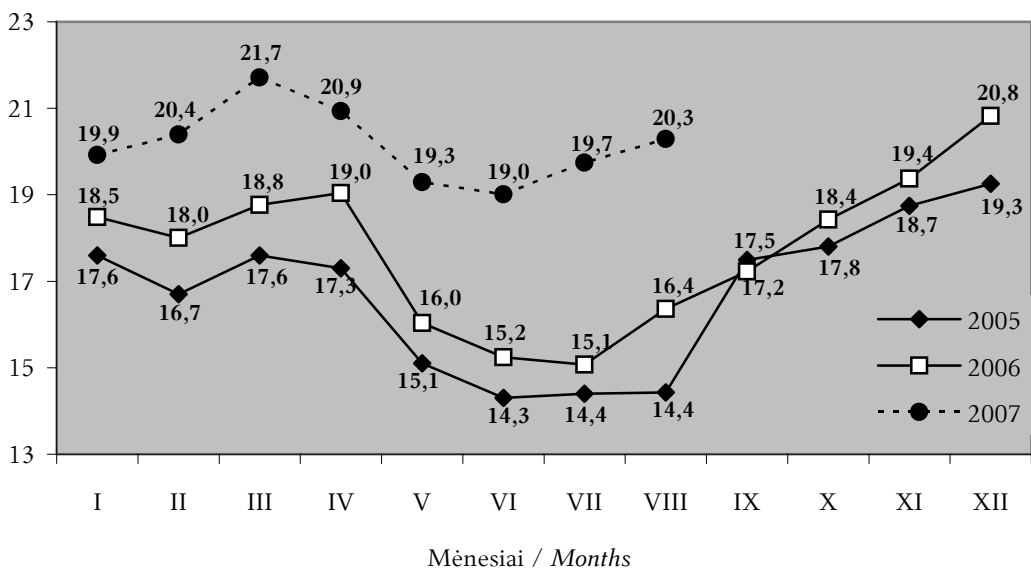
Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

3 pav. Kiaušinių supirkimas Lietuvoje 2006 ir 2007 metais, mln. vnt.
Figure 3. Purchase of eggs in Lithuania in 2006 and 2007, mill. pieces

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

2007 metais kiaušinių kaina yra pati didžiausia per visą keletą pastarųjų metų laikotarpį. Šviežių supakuotų A klasės kiaušinių vidutinė didmeninė kaina šių metų sausio–rugpjūčio mėnesiais 17,9 proc. viršijo 2006-ųjų to paties laikotarpio kainą, o palyginti su 2005-aisiais, šie produktai buvo brangesni 26,8 proc. (4 pav.). 2007 metų rugpjūčio mėnesį kiaušinių kaina, palyginti su 2006-ųjų tuo pačiu mėnesiu, buvo išaugusi 24 proc. Kainų kritimas 2007 metų viduryje taip pat nebuvo toks ryškus kaip ankstesniais metais, bei jų kilimas aukštyn prasidėjo anksčiau, nei buvo įprasta. Tokie pokyčiai galėtų reikšti kainų sezoninių svyravimų nykimą arba, darant prielaidą, kad ankstesnių metų tendencijos kartosis, kad šviežių supakuotų A klasės kiaušinių vidutinė didmeninė kaina metų pabaigoje bus rekordiška aukšta. L grupės kiaušiniai 2007 metų pirmuosius aštuonis mėnesius, palyginti su 2006-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, buvo pabrangę 18,8 proc., M grupės – 17,8 proc.; L grupės kiaušiniai kainavo vidutiniškai 3 proc. brangiau nei M.

4 pav. Šviežių supakuotų A klasės kiaušinių vidutinės didmeninės kainos (be PVM) Lietuvoje 2005–2007 metais, Lt/100 vnt.

Figure 4. Average wholesale prices (VAT excl.) of eggs (Class A, packed) in Lithuania in 2005–2007, Lt/100 pieces

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

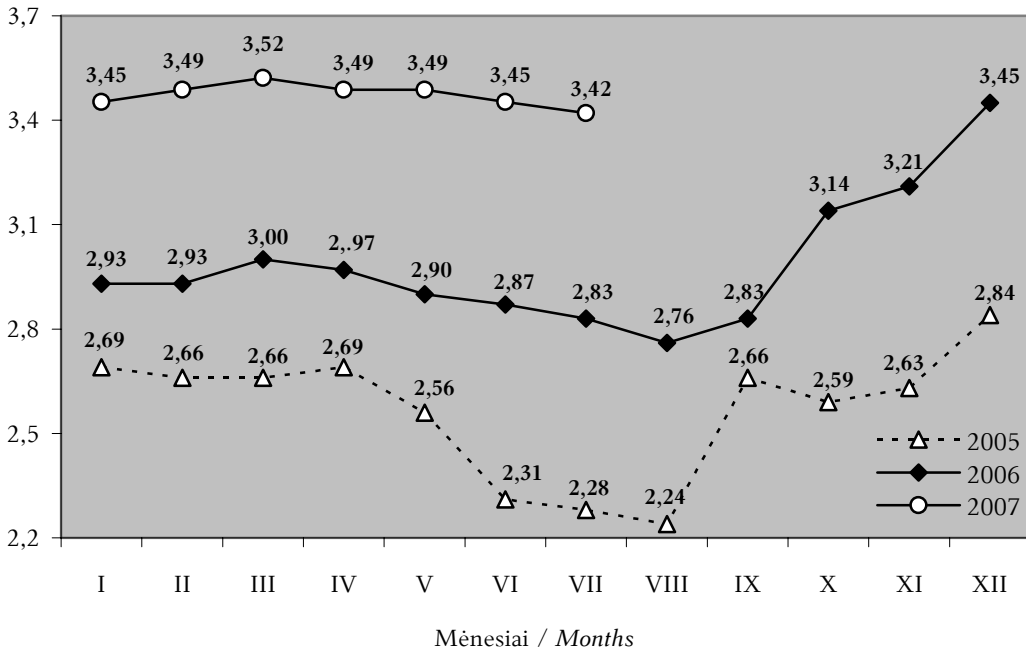
Kiaušinių kainos didėjo ir kitose ES valstybėse. 2007 metų sausio–rugpjūčio mėnesiais ES kiaušiniai kainavo vidutiniškai 12,7 proc. brangiau nei tuo pat metu 2006-aisiais (1 lentelė). Labiausiai jie pabrango Suomijoje – 48,5 proc., o atpigėjo tik Maltoje – 2 proc. Konkurencingiausios kiaušinių kainos buvo Belgijoje, Maltoje ir Nyderlanduose. Šiose valstybėse kiaušiniai kainavo apie 17,6 proc. mažiau nei vidutiniškai ES. Didžiausios kiaušinių kainos, kaip jau įprasta, buvo Švedijoje – kainavo 55,3 proc. daugiau nei vidutiniškai ES. Lietuvoje kiaušinių kainos buvo 8,1 proc. mažesnės nei vidutiniškai ES, tačiau mūsų šalis buvo viena iš valstybių, kurioje šie produktai pabrango labiausiai.

**Šviežių L–M grupės kiaušinių vidutinės didmeninės kainos ES valstybėse
2006 ir 2007 metų sausio–rugpjūčio mėnesiais, Lt/100 kg**
Average wholesale prices of fresh eggs (L–M group) in EU countries
in January–August 2006 and 2007, Lt/100 kg

Šalis / Country	2006	2007	Pokytis, proc. Change, %
Belgija / Belgium	245,41	290,23	118,3
Malta / Malta	297,81	291,71	98,0
Nyderlandai / Netherlands	281,11	294,05	104,6
Čekija / Czech Republic	277,30	303,16	109,3
Estija / Estonia	297,54	305,73	102,8
Bulgarija / Bulgaria	...	305,95	x
Prancūzija / France	270,20	316,52	117,1
Ispanija / Spain	259,52	317,52	122,3
Slovakija / Slovakia	278,04	317,74	114,3
Vokietija / Germany	281,18	323,88	115,2
Austrija / Austria	308,11	325,60	105,7
Lietuva / Lithuania	275,13	325,73	118,4
Portugalija / Portugal	273,02	332,86	121,9
Rumunija / Romania	...	333,21	x
Lenkija / Poland	313,64	342,13	109,1
Latvija / Latvia	334,19	346,58	103,7
Vengrija / Hungary	324,93	359,04	110,5
Graikija / Greece	358,62	378,76	105,6
Jungtinė Karalystė / United Kingdom	358,82	382,43	106,6
Suomija / Finland	263,38	391,24	148,5
Slovėnija / Slovenia	400,24	402,13	100,5
Kipras / Cyprus	406,17	434,94	107,1
Airija / Ireland	394,01	455,53	115,6
Danija / Denmark	471,63	472,33	100,1
Italija / Italy	435,73	498,88	114,5
Švedija / Sweden	511,34	550,60	107,7
ES / EU	314,64	354,51	112,7

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Kaip ir didmeninė, mažmeninė kiaušinių kaina Lietuvoje 2007 metų sausio–liepos mėnesiais buvo pastovesnė nei ankstesniais metais, tačiau ji taip pat gerokai viršijo 2006 ir 2005 metų to paties laikotarpio lygį, atitinkamai 19 ir 36,2 proc. (5 pav.). Prognozuojama, kad 2007 metais mažmeninė kiaušinių kaina Lietuvoje rugsėjo mėnesį dar sumažės, o IV ketvirtį didės.

5 pav. Mažmeninės kiaušinių kainos Lietuvoje 2005–2007 metais, Lt/10 vnt.

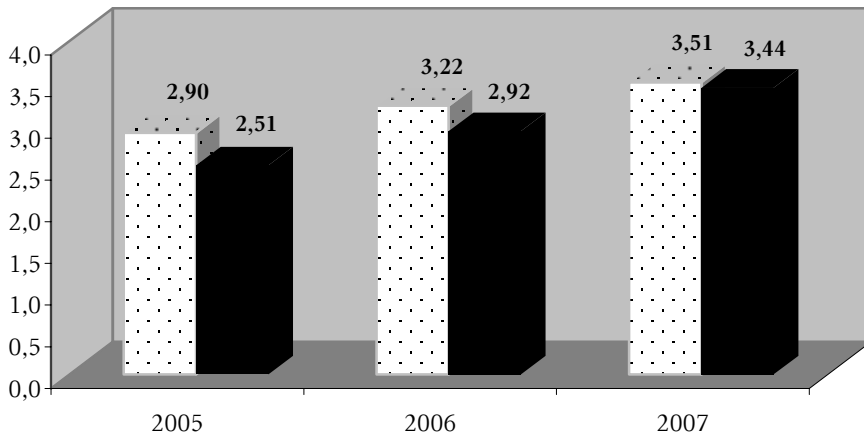
Figure 5. Retail prices of eggs in Lithuania in 2005–2007, Lt/10 pieces

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Žemės ūkio rūmų duomenimis, Lietuvos turguose kiaušinių kainos kasmet didėjo. 2007 metų sausio–rugpjūčio mėnesiais jos 9 proc. viršijo 2006-ųjų lygį ir daugiau nei 21 proc. – 2005-ųjų (6 pav.). Kaip ir ankstesniais metais, šiemet turguje kiaušiniai parduodami aukštesnėmis kainomis (2 proc.) nei prekybos centruose. Tačiau pastebima aiški kiaušinių kainų skirtumų mažėjimo tendencija minėtose prekybos vietose.

Tarp Baltijos šalių, kaip jau tapo įprasta, 2007 metų sausio–liepos mėnesiais kiaušiniai brangiausi buvo Lietuvoje. Mūsų šalyje kiaušinių kaina buvo 0,6 proc. didesnė nei Latvijoje ir beveik 20 proc. – nei Estijoje (2 lentelė).

Užsienio prekyba. 2007 metų I pusmetį Lietuvos užsienio prekybos naminių paukščių kiaušinių balansas, kaip ir daugelį pastarųjų metų, buvo teigiamas (7 pav.). 2007-aisiais jis buvo pats didžiausias per 2003–2007 metų tą patį laikotarpį.

□ Turguose / Local markets ■ Prekybos centruose / Supermarkets

6 pav. Kiaušinių kainos Lietuvos turguose ir prekybos centruose 2005–2007 metų sausio–rugpjūčio mėnesiais, Lt/10 vnt.

Figure 6. Prices of eggs in local markets and supermarkets in Lithuania in January–August 2005–2007, Lt/10 pieces

Šaltinis: Žemės ūkio rūmų duomenys.

2 lentelė / Table 2

Vidutinės mažmeninės kiaušinių kainos Baltijos šalyse 2006 ir 2007 metų sausio–liepos mėnesiais, Lt/10 vnt.

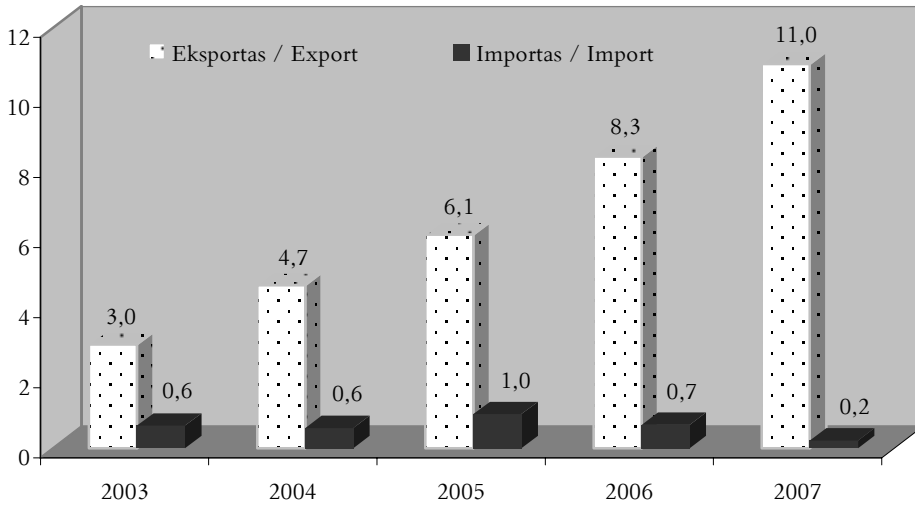
Average retail prices of eggs in the Baltic States in January–July 2006 and 2007, Lt/10 pieces

Šalis / Country	2006	2007	Pokytis, proc. Change, %
Lietuva / Lithuania	2,92	3,47	119,0
Latvija / Latvia	3,09	3,45	111,8
Estija / Estonia	2,76	2,90	105,2

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

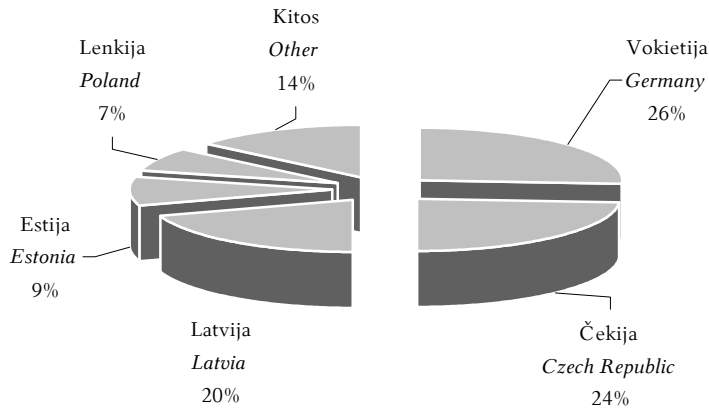
Per 2007 metų pirmuosius šešis mėnesius Lietuvoje įvairaus apdorojimo kiaušinių eksportas beveik 48 kartus viršijo įvežamos produkcijos kiekį. Eksportuota apie 33,3 proc. Lietuvoje surinktų kiaušinių (11 tūkst. t už 31,9 mln. Lt), arba 31,7 proc. daugiau ir už 47,6 proc. didesnę sumą nei per tą patį laiką prieš metus. Vidutinė įvairaus apdorojimo vienos išvežtos kiaušinių tonos kaina 2007 metų I pusmetį buvo 11,5 proc. didesnė nei 2006-aisiais tuo pačiu metu.

Daugiausia naminių paukščių kiaušinių per 2007 metų pirmuosius šešis mėnesius eksportuota į Vokietiją (2,9 tūkst. t), Čekiją (2,6 tūkst. t) ir Latviją (2,2 tūkst. t) (8 pav.). Iš viso kiaušiniai iš Lietuvos vežti į 14 ES šalių ir Rusiją.

7 pav. Lietuvos užsienio prekyba kiaušiniais 2003–2007 metų I pusmetį, tūkst. t
Figure 7. Lithuanian foreign trade in eggs in the 1st half-year 2003–2007, thou t

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento duomenys).

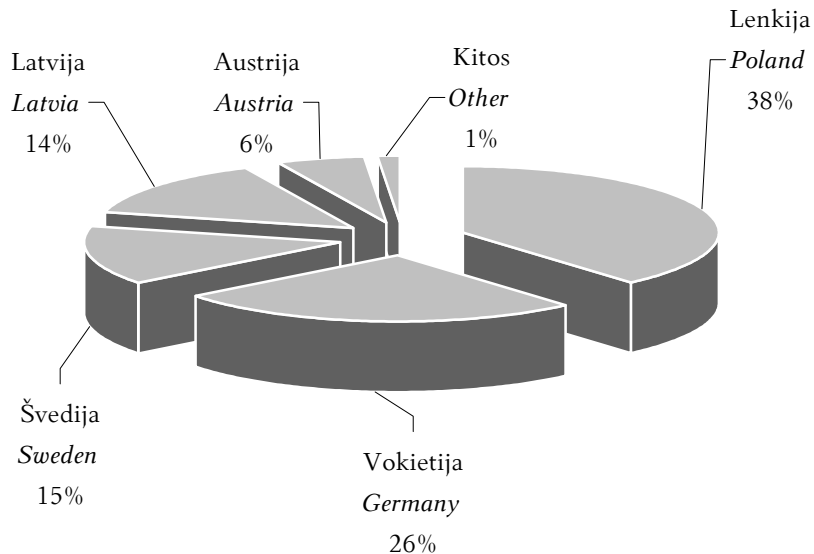

8 pav. Kiaušinių eksporto struktūra 2007 metų I pusmetį
Figure 8. Structure of egg exports in the 1st half-year 2007

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento duomenys).

Per 2007 metų sausio–birželio mėnesius į mūsų šalį importuota 220,7 t kiaušinių už beveik 2 mln. Lt. Tai apie 0,7 proc. Lietuvoje surenkamų kiaušinių. Jų įvežta beveik 67 proc. mažiau ir už 42,7 proc. mažesnę sumą nei prieš metus. Vidutinė įvairaus apdorojimo vienos įvežtos kiaušinių tonos kaina buvo 69,2 proc. didesnė nei 2006-aisiais tuo pačiu laikotarpiu.

2007 metų I pusmetį daugiausia naminių paukščių kiaušinių įvežta iš Lenkijos (85,1 t), Vokietijos (57,4 t) ir Švedijos (32 t) (9 pav.). Iš viso į Lietuvą naminių paukščių kiaušiniai buvo importuojami iš 8 ES šalių.

9 pav. Kiaušinių importo struktūra 2007 metų I pusmetį

Figure 9. Structure of egg imports in the 1st half-year 2007

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento duomenys).

Prognozės. Palyginti su praėjusiais metais, ES stebimas kiaušinių brangimas. Lietuvoje šis procesas taip pat labai ryškus. Prognozuojama, kad didmeninė A klasės kiaušinių vidutinė kaina iki 2007 metų pabaigos gali išaugti iki 22,4 Lt/100 vnt., o mažmeninės kiaušinių kainos kils dar sparčiau. Numatoma, kad jos 2007-ųjų gruodžio mėnesį gali siekti 4,05 Lt/10 vnt.